

Difunts sota els ametllers en flor

Baltasar Porcel

Difunts sota els ametllers en flor

“Jo sabia que arribava el Dia dels Morts perquè rebentaven les poncelles, i les flors es tornaven de bellesa esponerosa, brillant i als ruscs les bresques degotaven, inflades, gotes de mel. Cada matí, en llevar-me, veia, des de la finestra, el poble entre el fum blanquinós i lent dels forns, l’atmosfera impregnada del tuf tebi del pa calent, veia l’hort d’en Baldoví, a l’extrem del qual, darrere la sínia i la palmera escambuixada, florien magnífiques les plantes de dàlies grogues, caramulls de fullim dentat, i de flors, quadrat rutilant entre la terra marronenca, massa tremolosa quan bufaven els primers vents sobtosos i tous, de la tardor.

I les venia després, totes les flors, als descendents dels morts, de tots els morts, que el dia estrany del primer de novembre compareixien al cementiri amb els rams encara mullats de l’hort d’en Baldoví. En Baldoví, que tallava un pom de crisantems amb les estisores de podar i les donava a una dona magra, silenciosa i endolada. Era com un brot de flama el vermell damunt el negre del vestit. Els nostres morts tenien poques flors. Hi havia sempre, penjades als seus nínxols, corones de llauna, daurades i platejades, que vibraven amb seca sonoritat quan algú hi topava amb el colze. I pel Dia dels Morts hi instal·làvem petits altars de fusta amb una renglera de candeles. Durant la jornada sempre hi feia guàrdia un de la família perquè les candeles vacil·lants, s’apagaven sovint. Cap al tard, post el sol, quedava una claredat lívida, pels carrerons del cementiri, amb les flors que es començaven a mustiar, les llums tènues, color de carbassa, de les candeles, i la gent endiumenjada que caminava a poc a poc recordant davant les tombes les vides de la gent morta. Tot com una bogeria al·lucinada i mansa.”